

Milieu advies Raad

Mortsel

Jaarverslag 2013

Milieu Adviesraad Mortsel
p/a Technische dienst, Stadsplein 1, B-2640 Mortsel
tel: 03-444 18 43 fax: 03-444 18 39
Email: info@milieuraadmortsel.be http://www.milieuraadmortsel.be

wettelijk depot: D/2014/10.332/1

1. Inhoud

1. Inhoud 3
2. Inleiding 4
3. Algemeen 4
4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt 4
   a. De statuten: 4
   b. Afsprakennota: 5
   c. Huishoudelijk reglement: 5
5. Samenstelling en aanwezigheden in 2013 5
   a. Lidmaatschap van de milieuraad: 5
   b. Aanwezigheden in 2013: 5
   c. Bestuur van de milieuraad in 2013: 6
   d. Ledenaantallen 2013 - 2014: 6
   e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties: 7
   f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad: 8
   g. Vorming van de leden: 8
6. Financieel verslag 2013 8
   a. Algemeen: 8
   b. Overzicht van alle bewegingen: 8
   c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen: 9
   d. Verloop middelen milieuraad tijdens 2013: 9
   e. Bespreking: 9
7. Werkingsmiddelen 10
   a. Financiële middelen: 10
   b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur: 10
   c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad: 10
8. Overzicht van de bijeenkomsten in 2013 10
   a. Algemeen: 10
   b. Themavergaderingen: 11
   c. De belangrijkste agendapunten en activiteiten in 2013: 11
9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen 12
   a. Algemeen: 12
   b. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur: 13
10. Externe communicatie 13
   a. website www.milieuraadmortsel.be: 13
   b. Website www.milieuraad.be: 13
   c. Publicaties in de pers: 14
   d. Publicaties in Mortsel Info: 14
11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven 14
   a. Acties 14
      1. Stookolietanks: 14
      2. Behaag Mortsel: 14
      3. Kippenactie: 16
      4. Asbest: 16
   b. Andere initiatieven: 16
      1. Energiemeters: 16
12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen 16
   a. Burenraad Agfa-Gevaert: 16
   b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen: 16
   c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening: 17
   d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en Overlegorgaan adviesraden Mortsel: 17
   e. Adviesraad Wonen Mortsel: 17
13. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad 17
14. Bijlagen: 19
   a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad 19

2. Inleiding

De Mortselse Milieu Adviesraad bestaat uit een groep inwoners die op totaal vrijwillige basis maandelijks samenkomen om te discussiëren over lokale milieuthema's.

De leden van de milieuraad hebben verschillende achtergronden en hebben elk een eigen expertise. Partijpolitieke of persoonlijke belangen spelen geen rol in de debatten. Er wordt uitgegaan van een kritische, innoverende en opbouwende kijk op het Mortselse milieubeleid, wat elementen zijn die onderdeel uitmaken van een goed functionerende milieuraad.

De leden van de milieuraad werken op basis van:
- Persoonlijke kennis en expertise
- Ervaringen uit de thuissituatie
- Waarnemingen uit buurt of wijk, 24 uur op 24
- Contacten die ze onderhouden met de bevolking en professionelen
- Ervaringen uit de werksituatie of vrijetijdsbesteding

De leden van de milieuraad hebben een grote portie engagement. Op maandelijkse basis vergaderen ze onbaatzuchtig en zonder enige vergoeding rond milieuthema's. De gemeenschappelijke ambitie is mee te werken aan een betere en aangename leefomgeving in de stad.

De leden van de milieuraad vormen ook een niet te onderschatten communicatiekanaal naar de bevolking toe:
- De milieuraad informeert de bevolking én wordt door hen geïnformeerd
- De milieuraad sensibiliseert

De milieuraad organiseert ook diverse initiatieven waardoor brede lagen van de bevolking laagdrempelig in contact gebracht worden met deelaspecten van het milieubeleid.

De milieuraad geeft zonder twijfel een belangrijke meerwaarde aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid. Via een kritische, doch constructieve houding tracht de milieuraad de inhoudelijke kwaliteit van het gevoerde beleid te verbeteren.

3. Algemeen

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt aan de milieuraad op om een jaarverslag op te stellen waarin minimum volgende punten belicht worden:
- opsomming van bestaande reglementen met betrekking tot de oprichting en werking van de milieuraad
- samenstelling (namen, vertegenwoordigers van doelgroepen/burgers, stemgerechtigd/niet-stemgerechtigd, vaste waarnemers, functie binnen de milieuraad)
- financiële, logistieke, informatieve en educatieve ondersteuning door de gemeente
- schematisch overzicht van de data van de vergaderingen en de belangrijkste agendapunten
- een schematisch overzicht van alle uitgebrachte adviezen: onderwerpen en aard, gevolgen, respons van de gemeente
- andere activiteiten (vb. gevoerde sensibiliseringsacties, educatieprojecten)
- globale zelfevaluatie van de werking van de milieuraad

Dit jaarverslag schetst bondig de werking van de Mortselse Milieu Advies Raad gedurende 2013, met waar nodig de evoluties voor 2014.

4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt

a. De statuten:

De statuten van de Milieu Advies Raad werden vastgelegd tijdens de zitting van de gemeenteraad van 29 juni 1992.

De statuten werden in 1999 aangepast om autonoom (en dus flexibel) over de werkingsmiddelen te kunnen beschikken (beslissing gemeenteraad 14/12/1999).

Op 8 mei 2003 werden de statuten nogmaals aangepast. Deze aanpassing werd gevraagd door de stad Mortsel, als gevolg van de evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001. Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om, naast de

opgelegde wijzigingen, de overige bepalingen van de statuten ook volledig af te stemmen op de tekst van het convenant.

b. Afsprakennota:

De evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst voorzag ook het opstellen van een "afsprakennota tussen het stadsbestuur en de milieuraad". Deze nota werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 september 2003.

c. Huishoudelijk reglement:

Een huishoudelijk reglement regelt de dagdagelijkse werking van de milieuraad.

5. Samenstelling en aanwezigheden in 2013

a. Lidmaatschap van de milieuraad:

De statuten van de milieuraad leggen volgende voorwaarden op aan het lidmaatschap:

- Elke Mortselse burger kan stemgerechtigd lid van de milieuraad worden door aan minstens 50 % van de vergaderingen deel te nemen.
- Om stemgerechtigd te zijn, mag men geen politiek mandaat uitoefenen of tewerkgesteld zijn als stedelijk ambtenaar.

b. Aanwezigheden in 2013:

(alle personen die slechts één maal aanwezig waren werden niet vermeld)

	status		Aanwezigheid 2013										
	2013	2014	%	24/01	21/02	14/03	18/04	16/05	16/06	12/09	10/10	14/11	12/12
Hateau Roland	SL	SL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Mertens Erik	NL	NL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Tobback Marc	SL	SL	90%	A	A	A	A	A	A	A	V	A	A
Adams Jan	DN	SL	70%		A	V	A	A	A	A		A	A
De Schepper Guido	DN	SL	70%	A	V	A	A	V	A	A	A	A	V
Desmyter Jan	SL	SL	70%	A	V		V	A	A	A	A	A	A
Lambert Griet	DN	SL	70%	A	A	A		A	A	A		V	A
Lauwers Charles	SL	SL	70%	V	A	A		A	A	A	A		A
Fierens Jos	DN	SL	60%		A	A	A			A	A	V	A
Creemers Annemie	DN	SL	50%	A	V		V	A	A		A	V	A
D'Hulster Steve	DN	NL	50%	A	A	A	V	V	A			A	
Van Acker Leen	DN	DN	40%				A			A	A	A	V
Deblauwe Griet	DN	DN	30%	A		A					A		
Joris Yves	SL	DN	30%		A	A					A	V	
Casteels An	DN	DN	20%		A	A	V						
Cuypers Koen	DN	DN	20%						A		A		
Heiler Walter	DN	DN	20%								A		A
Jacobs Guido	DN	DN	20%								A	A	
Iven Ivo	SL	/	0%										

(legende: SL = stemgerechtigd lid; NL = niet stemgerechtigd lid; DN = deelnemer; A = aanwezig; V = verontschuldigd)

c. Bestuur van de milieuraad in 2013:

Voorzitter: Jan Desmyter
Secretaris: Marc Tobback
Milieu-ambtenaar: Erik Mertens

Dagelijks bestuur: Annemie Creemers
Jan Desmyter
Aagje Geerardyn
Erik Mertens
Marc Tobback

d. Ledenaantallen 2013 - 2014:

De milieuraad bestond in 2013 uit 6 stemgerechtigde leden. Rekening houdend met de aanwezigheden in 2013 zal de Milieu Advies Raad voor werkjaar 2014 bestaan uit 11 leden, waarvan 9 stemgerechtigd zijn.

Op twee na, behouden de stemgerechtigde leden uit 2013 behouden hun statuut in 2014.
Twee personen zijn in 2014 niet meer stemgerechtigd omdat ze niet voldoende aanwezig waren.
Vijf andere deelnemers uit 2013 zullen in 2014 stemgerechtigd worden omdat ze meer dan 50% van de vergaderingen aanwezig waren.
Één stemgerechtigd lid heeft afgehaakt.

De milieuraad lijkt terug meer personen te boeien, wat weerspiegeld wordt in een hoger aantal leden (= meer vaste bezoekers).

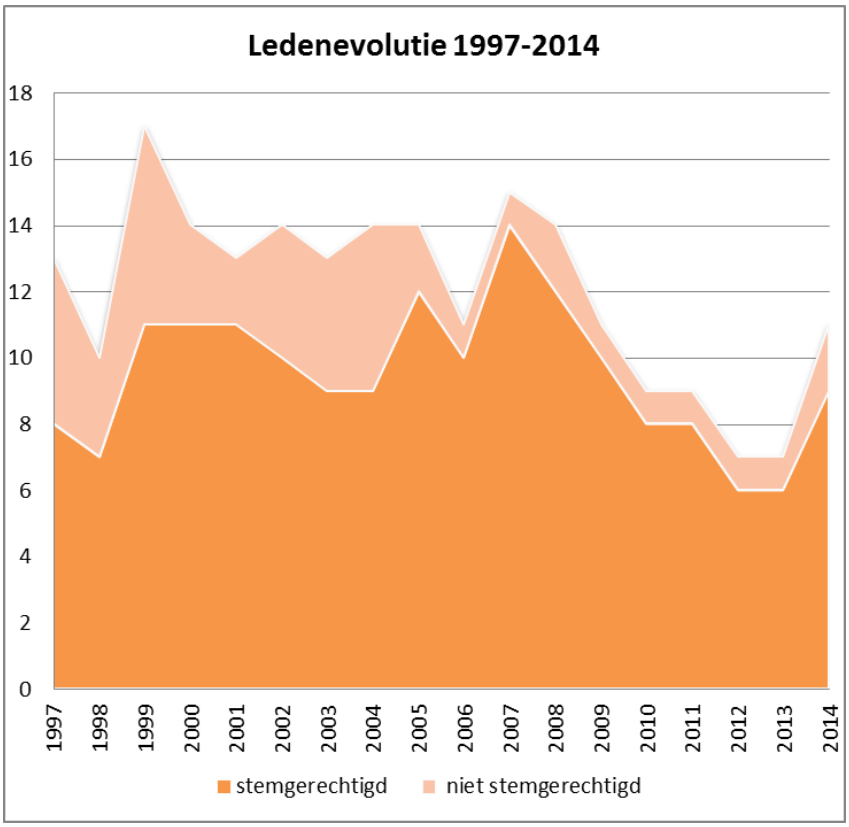
De schepen bevoegd voor milieu (Steve D'Hulster) nam deel aan 5 van de 10 vergaderingen.

De milieuambtenaar (Erik Mertens) nam deel aan alle vergaderingen in 2012. Hij is niet-stemgerechtigd lid omdat hij verbonden is aan het stadsbestuur.

Voor activiteiten buiten de vergaderkalender van de milieuraad konden we steeds rekenen op de medewerking van de leden én andere vrijwilligers. Dit stelde ons in staat om initiatieven zoals de behaag-actie en de kippenactie tot een goed einde te brengen.

Overzicht ledenevolutie:

jaar	aantal leden				
	stemgerechtigd		niet stemgerechtigd		totaal
1997	8	(61 %)	5	(39 %)	13
1998	7	(70 %)	3	(30 %)	10
1999	11	(65 %)	6	(35 %)	17
2000	11	(79 %)	3	(21 %)	14
2001	11	(85 %)	2	(15 %)	13
2002	10	(71 %)	4	(29 %)	14
2003	9	(71 %)	4	(29 %)	13
2004	9	(64 %)	5	(36 %)	14
2005	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2006	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2007	14	(93 %)	1	(7 %)	15
2008	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2009	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2010	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2011	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2012	6	(86 %)	1	(14 %)	7
2013	6	(86 %)	1	(14 %)	7
2014	9	(82 %)	2	(18 %)	11

e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties:

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 stelt dat volgende instanties en/of organisaties uitgenodigd moeten worden op de milieuraad:

- milieu- en natuurverenigingen
- jachtverenigingen
- onderwijsinstellingen
- sociaal-culturele organisaties en vormingsorganisaties
- beroepsgroepen en/of –organisaties

Bovendien vraagt men dat minstens een derde van de milieuraad bestaat uit leden van een milieu- en natuurvereniging.

In Mortsel kennen we één officiële milieuvereniging (Natuurpunt “Land van Reyen”) waarvan de deelorganisatie ‘kern Mortsel’ deel van uitmaakt.
Mortsel beschikt eveneens over een actiegroep die specifiek werkt rond de bescherming van het Bessem gebied op de grens tussen Boechout en Mortsel. Het Bessem comité werkt samen met Natuurpunt in de werkgroep “Koude Beek”.
De lokale VELT-afdeling is een socioculturele vereniging die een ecologische leefwijze concreet gestalte wil geven.
De Transitie-beweging neemt erg actief deel aan de vergaderinge van de milieuraad.
Er is eveneens een werkgroep die aan milieueducatie doet op fort 4.
Als laatste vermelden we nog de Fietsersbond.

De recent opgerichte actiegroep rond R11bis, die eveneens om het natuurbehoud op de spoorwegbermen werkt, heeft in 2013 de vergaderingen vaak bijgewoond.
Deze leveren echter waarschijnlijk geen stabiele bijdrage tot het milieudebat op langere termijn

Geen van de 6 leden waren in 2013 lid van een van deze groeperingen (de vertegenwoordigers hadden het quorum voor lidmaatschap in 2012 niet bereikt). Doordat ze in 2013 wel frequent aanwezig waren, zullen 3 van de 9 leden in 2014 wel milieu- en natuurverenigingen vertegenwoordigen.

De andere opgesomde instanties en/of organisaties werden in het verleden reeds enkele malen benaderd, doch enkel Agfa-Gevaert heeft een afgevaardigde gezonden.

Geen enkele Mortselse politieke partij heeft een officiële vertegenwoordiger in de raad.

Schepen Steve d'Hulster die o.a. bevoegd was voor milieu, mobiliteit, ruimtelijke ordening en openbare werken was in 2012 zoals hoger gemeld op de helft van de vergaderingen aanwezig.

f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad:

In principe dient de milieuraad te voldoen aan de 1/3^{e}-regel zoals wettelijk voorgeschreven (wet 20/08/1998 - art. 120bis gemeentewet). Ook de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt de 1/3^{e}-regel op. Volgens de gemeentewet kan er aan het stadsbestuur een gemotiveerde aanvraag tot afwijking aangevraagd worden.

In 2013 voldeed de samenstelling van de milieuraad niet aan de norm.
In werkjaar 2014 zal de samenstelling even conform zijn: 2 van de 9 leen is vrouwelijk.

De Mortselse milieuraad heeft een “open” structuur: iedereen kan de vergaderingen bijwonen en lidmaatschap hangt enkel af van een vrijwillige aanwezigheid van belangstellenden in de vergaderingen. Daardoor is de verhouding tussen beide geslachten niet te sturen.

g. Vorming van de leden:

Er zijn geen specifieke vormingen geweest in 2013.

6. Financieel verslag 2013

a. Algemeen:

Sinds 2000 beheert de milieuraad zelf zijn middelen via een eigen bankrekening (statuutwijziging, goedgekeurd in de gemeenteraad van 14 december 1999). Dit laat toe uitgaven soepel te plannen. Indien er minder uitgaven zijn dan voorzien in het budget, zullen de resterende middelen toegevoegd worden aan deze van het volgende jaar.

De bankrekening wordt ook gebruikt als wachtrekening om gelden te ontvangen van acties (zoals de acties "Behaag Mortsel" en de verkoop van kippen).

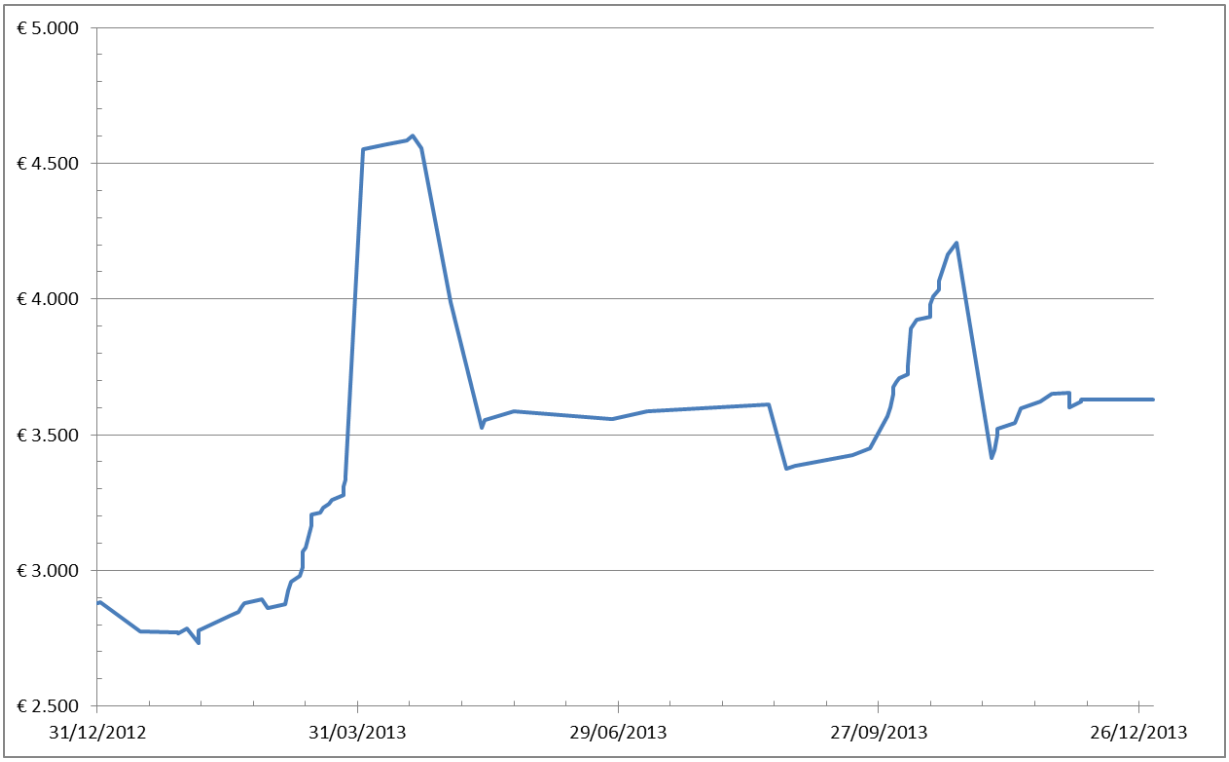
b. Overzicht van alle bewegingen:

Een gedetailleerd overzicht van alle bewegingen i.v.m de werking van de milieuraad is beschikbaar in bijlage 1.

c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen:

		Bedrag
Inkomsten:		
	Intresten :	2,46
	Werkingsmiddelen stad :	1203,00
Uitgaven:		
Acties :		
	asbest (analysen)	132,19
	behaagactie	8,86
	kippenactie	-506,20
	tankslag	-3,64
Werkingskosten :		
	bureelkosten	-59,83
	website	-26,24
	SALDO:	***750,60***

d. Verloop middelen milieuraad tijdens 2013:

e. Bespreking:

2013 werd ingezet met een overschot van 2880,14 euro uit 2012.
De milieuraad heeft op de uitstaande sommen in 2012 ook nog 2,46 euro intresten ontvangen.

De werkingsmiddelen van de stad (1203 euro) werden dit jaar reeds eind februari op de rekening van de milieuraad gestort.

In 2013 heeft de milieuraad 750,60 euro minder uitgegeven dan dat er inkomsten waren. Dit overschot kan verklaard worden door:

- Minder uitgaven.
- Nog niet gefactureerde asbestanalysen.

Werkjaar 2013 werd afgesloten met een spaarpotje van 3630,74 euro. Dit bedrag is noodzakelijk om:

- De uitgaven te dekken tot de subsidie van 2014 uitbetaald wordt.
- De nog niet gefactureerde asbestanalysen te betalen
- Nieuwe sensibilisatieprojecten uit te werken.

De grootste uitgavenpost in 2013 vormde de kippenactie. De grote uitgave voor deze post zijn veroorzaakt door de aankoop van emmers voor graan. Deze moeten met een groot lot aangekocht worden en zullen de volgende jaren opgebruikt worden.

7. Werkingsmiddelen

a. Financiële middelen:

In 2013 stelde het stadsbestuur een budget van 1225 € ter beschikking van de Milieu Advies Raad.

De werkingsmiddelen die de milieuraad van de stad Mortsel ontvangt, dalen de facto jaarlijks doordat:
- Sinds ten minste 1996 de toelage nooit aangepast is aan de levensduurte.
- De werkingsmiddelen voor de adviesraden door het stadsbestuur:
    - in 2012 verminderd zijn van 1240 euro naar 1228 euro.
    - In 2013 nogmaals verminderd zijn met 25 euro tot 1203 euro.

Ten opzichte van bij de oprichting, is de effectieve financiële armslag van de milieuraad met meer dan 1/3 gedaald ten gevolge van beide bovenstaande mechanismen.

De milieuraad beschikte in 2013 ook over een financiële reserve afkomstig van overschotten uit vorige jaren.

b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur:

Van de stad ontvangt de milieuraad o.a. volgende ondersteuning:
- Het stadsbestuur staat in voor de verzending van de briefwisseling van de milieuraad.
- Het stadsbestuur staat in voor de verzekering ‘ongevallen’ en ‘burgerlijke aansprakelijkheid’ voor de medewerkers aan milieuraad-activiteiten zoals ‘behaagactie’, ‘dag van het park’, …
- De milieuraad kan gebruik maken van de fotokopieerapparatuur (voor kleine oplagen drukwerk).
- De milieuraad kan gratis beschikken over vergaderlokalen en uitrusting voor informatie- en sensibilisatievergaderingen.
- Het stadsbestuur stelt gratis webruimte ter beschikking voor de website van de adviesraad.
- Het stadsbestuur levert logistieke steun voor het organiseren van de behaagactie. (o.a. werkruimte, goederenontvangst, kantoorbenodigdheden).
- Het stadsbestuur heeft informele steun geleverd voor het collectieve tanksaneringsproject.
- Het stadsbestuur stelt ruimte ter beschikking in het stedelijke informatieblad. Zie: externe communicatie - publicatie in "Mortsel Info"

c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad:

Het stadsbestuur bezorgt de milieuraad de informatiebrochures die haar toegezonden worden door verschillende instanties.

De bezorging van de agenda en de verslagen van de gemeenteraad verliep in 2013 correct.

8. Overzicht van de bijeenkomsten in 2013

a. Algemeen:

De vergaderingen van de Milieu Advies Raad staan open voor alle belangstellenden. Iedereen heeft er spreekrecht.

De milieuraad vergadert op vaste data:
- 2e donderdag van de maand: milieuraad (wordt verschoven indien deze samenvalt met een gemeenteraadscommissie)
- 4e maandag van de maand: vergadering dagelijks bestuur - deze vergadering vervalt meestal omdat er via e-mail overlegd wordt.
- tijdens de maanden juli en augustus is er geen vergadering van de milieuraad
- indien de vergaderdata samenvallen met (school)vakantiedagen, dan worden deze verschoven

In 2013 werden er 10 vergaderingen van de milieuraad gehouden. De vergadering van september werd vervangen door het verkiezingsdebat (zie punt 8.b).

Het aantal deelnemers aan de vergaderingen van de milieuraad lag in 2013 in de lijn van eerdere jaren. Gemiddeld waren er 11 personen aanwezig (minimum: 8; maximum: 15; mediaan: 11).

Gemiddeld 60 % van de stemgerechtigde leden waren aanwezig op de vergadering.

Het aantal deelnemers op de vergaderingen is in volgende tabel in detail opgegeven:

werkjaar	aantal vergaderingen	gemiddeld aantal deelnemers
1996	10	18
1997	9	12
1998	10	15
1999	11	16
2000	9	17
2001	10	18
2002	10	14
2003	10	12
2004	10	12
2005	11	12
2006	10	15
2007	10	12
2008	10	12
2009	11	12
2010	10	17
2011	9	14
2012	9	9
2013	10	11

Het dagelijkse bestuur van de milieuraad had regelmatig informele (via e-mail en telefoon) besprekingen ter voorbereiding van de open vergaderingen van de milieuraad.

b. Themavergaderingen:

Bezoek fort 4

De vergadering van 13 juni 2013 werd voorafgegaan door een bezoek aan fort 4, in aanwezigheid van de bevoegde schepenen.

Er werd van gedachten gewisseld over knelpunten, mogelijkheden en toekomstplannen..

Bezoek aan een passiefhuis:

De vergadering van 14 november 2013 vond plaats op locatie: een passiefwoning in aanbouw.
Met deze woning werd aangetoond dat het realiseren van een passieve woning mogelijk is, gebruik makend van traditionele materialen (“massief passief”).
De woning was daarnaast ook levensloop bestendig.

c. De belangrijkste agendapunten en activiteiten in 2013:

24 januari 2013:
- Voorstelling jaarverslag 2012
- Verkiezing nieuw bestuur milieuraad
- Voordracht vertegenwoordiger milieuraad in GECORO
- De werking van de milieuraad: toekomstvisie

21 februari 2013:
- Advies bebouwing parking achter stadhuis
- Afval: tarieven en retributies - voorstellen voor volgende zes jaar
- Actuele adviezen uit de oude doos: herkansing tijdens de nieuwe legislatuur?

14 maart 2013:
- Recyclagepark - bespreking reactie IGEAN op knelpunten vergadering december 2012
- Advies projectrapporteringen windmolen
- Advies projectrapporteringen PV-panelen

18 april 2013:
- Voorstelling en advies milieubarometer 2013 en milieujaarplan 2013 (rapportering 2012)

16 mei 2013:
- Advies rechtstreekse lozing van huishoudelijk afvalwater in de riolering
- Advies recyclagepark IGEAN
- Samentuinen in Mortsel

13 juni 2013:
- Bezoek aan domein fort 4
- Aanduiding vertegenwoordiger + plaatsvervanger voor milieuoverleg luchthaven Antwerpen
- Advies verhoging gemeentelijke saneringsbijdrage op de drinkwaterfactuur
- Advies verhoging tarieven huis-aan-huisophaling grof huisvuil en afschaffing gratis 50 kg grofvuil/steenpuin vanaf 1 juli 2013

12 september 2013:
- Advies aanpassing subsidiereglement rationeel energiegebruik
- Advies aanpassing subsidiereglement duurzaam watergebruik
- Advies afschaffing subsidie oude stookolietanks
- Advies nieuwe waterlopenkaart / herinschaling onbevaarbare waterlopen
- Advies diverse belastingsreglementen

10 oktober 2013:
- Advies lage emissiezone
- Advies aanpassing subsidiereglement milieuzorg en duurzame aankopen scholen
- Bijenvriendelijke gemeente
- Samentuinen

14 november 2013:
- Bezoek aan een zeer lage energie/pasiefwoning

12 december 2013:
- Fairtrade fietsroute
- R11bis
- Stand van zaken rond het Burgemeestersconvenant
- Voorstel energiekoffer

9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen

a. Algemeen:

In 2013 werden er 15 adviezen uitgebracht. Hiervan bracht de milieuraad er 4 uit op eigen initiatief.

Het College van Burgemeester en Schepenen heeft de milieuraad 11 maal om advies gevraagd. Dit was de stad decretaal verplicht.
Er waren geen spontane vragen tot advies van het stadsbestuur.

Volgens de statuten mag de milieuraad rekenen op een responstijd door het stadsbestuur van 3 maanden.

Volgende adviezen werden overgemaakt aan het gemeentebestuur:
(meer info: zie www.milieuraadmortsel.be/adv.htm)

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur (responstijd)
21/02/2013	geen bebouwing parking achter stadhuis:	30/09/2013
14/03/2013	projectrapportering windmolen	30/09/2013
14/03/2013	projectrapportering PV-panelen	30/09/2013
18/04/2013	milieujaarplan - milieubarometer 2013	30/09/2013
16/05/2013	uitbating recyclagepark IGEAN	30/09/2013
16/05/2013	afvoer huishoudelijk afvalwater	30/09/2013
17/06/2013	verhoging tarieven huis-aan-huisophaling grof huisvuil en afschaffing gratis 50 kg grofvuil/steenpuin vanaf 1 juli 2013	30/09/2013
17/06/2013	verhoging gemeentelijke saneringsbijdrage op de drinkwaterfactuur	30/09/2013
12/09/2013	afschaffing subsidie oude stookolietanks	17/02/2014
12/09/2013	aanpassing subsidiereglement rationeel energiegebruik	17/02/2014
12/09/2013	subsidiereglement duurzaam watergebruik	17/02/2014
12/09/2013	nieuwe waterlopenkaart / herinschaling onbevaarbare waterlopen	17/02/2014
23/09/2013	diverse belastingsreglementen	17/02/2014
10/10/2013	Aanpassing subsidiereglement milieuzorg en duurzame aankopen scholen	17/02/2014
10/10/2013	Lage emissiezone - een kans voor Mortsel	17/02/2014

Alle adviezen werden in consensus door de leden van de milieuraad uitgebracht.

b. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur:

Het stadsbestuur vroeg enkel nog advies over de verplichte thema's. In het verleden werden (nagenoeg) alle milieuthema's voor advies voorgelegd.

De responstijd van het stadsbestuur op de adviezen was in 2013 nog steeds een veelvoud van de overeengekomen 3 maanden. De gemiddelde tijd was 154 dagen (Ter info: minimale responstijd 2013: 130 dagen).

De Milieu Advies Raad is in 2013 nog voor 4 adviezen uit 2012 in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan deze adviezen gaf.

Werk-jaar	Antwoordtijd op advies (dagen)
1996	186
1997	165
1998	59
1999	112
2000	92
2001	231

Werk-jaar	Antwoordtijd op advies (dagen)
2002	181
2003	167
2004	121
2005	150
2006	98
2007	156

Werk-jaar	Antwoordtijd op advies (dagen)
2008	159
2009	198
2010	130
2011	130
2012	142
2013	154

10. Externe communicatie

a. website www.milieuraadmortsel.be:

Vanaf juni 1998 beschikt de milieuraad over haar eigen website én een eigen domeinnaam: http://www.milieuraadmortsel.be (sinds 2001).

De website wordt door de milieuraad zelf beheerd en is geplaatst op de webserver van de stad Mortsel.

De website werd in 2013 dagelijks bezocht door gemiddeld 1,7 bezoekers.
In 2013 hebben we in totaal 624 unieke bezoekers gehad.

jaar	gem. hits/dag	bezoekers
2007	2.0	743
2008	2.7	970
2009	2.5	922
2010	2.5	892
2011	2.4	859
2012	2.6	958
2013	1.7	624

De informatie op de website wordt regelmatig geactualiseerd - enkele cijfers:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
aantal pagina's (% aangroei)	710 (+13%)	803 (+13%)	868 (+8%)	932 (+7%)	959 (3%)	1010 (5%)
aantal afbeeldingen	500	517	546	564	568	568
hoeveelheid informatie (Mb) (waarvan afbeeldingen - Mb)	61.1 (15)	124 (16)	211 (37)	325 (40)	367 (42)	386 (42)
aantal gewijzigde bestanden (% gewijzigde bestanden)	185 (15%)	208 (16%)	402 (28%)	131 (9%)	97 (6%)	76 (8%)

Bij de bouw van de website wordt aandacht besteed aan de toegankelijkheid voor de visueel gehandicapte internetgebruiker.

b. Website www.milieuraad.be:

Op 16 september 2003 werd de portaalsite www.milieuraad.be officieel gelanceerd. Op deze website vindt men informatie voor, van, over en door alle gemeentelijke, provinciale en gewestelijke milieuraden.

De Mortselse milieuraad heeft geen gebruik gemaakt van de faciliteit om ook op deze portaalsite een webstek te creëren. Dit zou impliceren dat er twee websites onderhouden zouden moeten worden.

Er is gekozen om op www.milieuraad.be de basisinformatie van de Mortselse milieuraad te publiceren en de bezoekers door te verwijzen naar de eigen website www.milieuraadmortsel.be.

De diensten van www.milieuraad.be worden wel gebruikt om mailings te zenden naar andere milieuraden in Vlaanderen.

c. Publicaties in de pers:

In 2012 werden geen betalende advertenties geplaatst in de lokale pers.

De milieuraad heeft in 2012 persberichten verspreid over het verkiezingsdebat (zie punt 8.b).

Deze persberichten resulteerden regelmatig in krantenartikelen, zowel in de regio-uitgaven van nationale kranten als in lokale reclamebladen.

d. Publicaties in Mortsel Info:

De duurzaamheidsambtenaar zorgt voor de publicatie van artikels in het stedelijk informatieblad.

We moeten hier echter wel rekening houden met de lange periode tussen de deadline voor de artikels en de publicatiedatum (6 weken). Dit maakt dit communicatiemiddel ongeschikt om agenda's voor vergaderingen of kort geplande activiteiten aan te kondigen.

"Mortsel Info" voldoet prima om acties zoals de tankslag of de behaagactie te ondersteunen: er moet een grote hoeveelheid informatie verspreid worden en deze kan lang op voorhand samengesteld worden.

Alle vergaderingen van de milieuraad werden in 2013 in 'Mortsel info' aangekondigd.

De acties van de milieuraad (stookolietanks, behaagactie, …) kregen traditiegetrouw steeds een ruime plaats in het blad. Ook de themavergaderingen kregen veel aandacht.

11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven

a. Acties

1. Stookolietanks:

Met de tankslag wil de milieuraad de burgers de gelegenheid geven om op een voordelige wijze (volumevoordeel door verschillende werven gelijktijdig aan te besteden) hun oude stookolietank op een verantwoorde wijze buiten dienst te stellen.
De actie werd gelanceerd in 2004 en wordt jaarlijks herhaald om aan de vraag van de burger te kunnen voldoen.
Na een oproep in "Mortsel info" en door spontane meldingen werden opnieuw 33 tanks bijeengebracht die in oktober 2013 opgeruimd werden. Dit brengt het totaal op 314 opgeruimde tanks.
De volgende campagne is gepland in het najaar 2014.

Tankslag	Datum	Aantal geneutraliseerde tanks
1	november 2004	62
2	juni 2005	33
2bis	november 2005	13
3	juni 2006	15
4	juni 2007	26
5	juni 2008	11
6	juni 2009	37
7	juni 2010	36
8	juni 2011	26
9	september 2012	22
10	oktober 2013	33
TOTAAL:		**314**

2. Behaag Mortsel:

Sinds 1996 wordt jaarlijks in de herfst een "behaagactie" in samenwerking met "Natuurpunt" georganiseerd. Het doel hiervan is meer streekeigen groen in de stedelijke omgeving aan te planten.

De totale verkoop in 2013 bedroeg 1061 planten, een equivalent voor 281 meter hagen. Deze planten werden verdeeld aan 24 gezinnen.

Overzicht van de verkoop van klimplanten:

klimplant	aantal planten												
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bosrank	31	4	3	2	2	/	11	16	2	9	3	9	4
Wilde kamperfoelie	41	8	11	14	5	/	15	30	12	11	17	11	6
Klimhortentia	40	16	17	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Wilde hop	17	17	7	3	3	/	4	5	7	12	10	1	4
Wilde wingerd	47	16	32	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
TOTAAL:	**176**	**61**	**70**	**19**	**10**	**/**	**30**	**51**	**21**	**32**	**30**	**21**	**14**
Aantal klanten:	41	28	19	8	4	/	11	14	10	10	10	7	7

Overzicht van de verkoop van haagplanten en bomen:

pakket	aantal pakketten															
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Houtkant	6	5	6	2	3	2	2	17	2	1	0	0	3	0	1	0
Houtkant natte gronden	5	2	8	1	2	1	3	20	4	3	1	0	1	0	0	0
Geschoren doornloze haag	10	4	12	14	8	0	9	5	2	2	8	1	11	5	1	4
Doornhaag	12	20	5	12	1	6	9	6	4	6	15	3	6	6	4	2
Bloesem-en bessenhaag	18	23	25	15	7	6	15	14	6	5	9	4	7	6	4	2
Veldesdoornhaag	-	1	0	1	0	0	3	1	1	2	9	3	1	2	1	2
Haagbeukenhaag	24	34	29	29	16	10	13	16	18	7	16	11	16	10	15	11
Meidoornhaag	-	8	5	5	3	5	3	7	0	3	3	7	2	0	2	2
Beukenhaag	-	47	110	70	64	83	41	34	46	65	57	59	-	45	32	16
Sneukelbosje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	1	3
Vogelbosje	13	22	12	11	8	8	6	9	21	6	11	2	4	6	4	3
Taxus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11	18	4
Knotwilg	20	30	6	4	0	2	5	13	2	1	36	1	11	15	5	1
Wilde appel	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Steeliep	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	
Mispel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	-	
Veldesdoorn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	
Notelaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	-	-	2	
Kweepeer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	
Winterlinde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	
TOTAAL:	**108**	**196**	**218**	**164**	**112**	**123**	**109**	**142**	**108**	**105**	**170**	**95**	**66**	**144**	**111**	**64**
Aantal klanten:	?	62	63	59	44	42	43	62	40	45	53	37	25	43	29	24
Totaal aantal planten:	2600	3840	4938	3791	2623	2942	2438	2630	2243	2364	3086	2243	1280	2061	1714	1061
Aantal meter haag geplant:	703	1114	1494	1047	733	786	759	1185	750	690	885	579	418	543	459	281
Gemengde pakketten	27%	46%	32%	34%	26%	19%	52%	41%	39%	24%	52%	11%	64%	15%	9%	16%
Pakketten van één soort	73%	54%	68%	66%	74%	81%	48%	59%	61%	76%	48%	89%	36%	85%	91%	84%

3. Kippenactie:

Met de verkoop van kippen wil de milieuraad een bijdrage leveren in de beperking van de GFT-afval.
De verkoop in 2012 is stabiel. 71 kippen vonden hun weg naar 24 gezinnen.

	aantal kippen	aantal klanten
2002	110	29
2003	109	27
2004	120	28
2005	94	29
2009	185	50
2010	79	27
2011	50	18
2012	92	32
2013	71	24

4. Asbest:

Asbest in en om de woning is een probleem dat voor de burger vaak ongekend is en waarmee ze geen raad weten.

De Mortselse milieuraad biedt sinds het najaar 2009 goedkope asbestanalysen en gratis asbestinventarisaties aan. Sensibiliseren moet immers hand in hand gaan met het aanbieden van concrete hulp.

In 2013 waren er regelmatig aanvragen om informatie en analyseaanvragen.
De aanvragen hadden meestal betrekking op plaasterisolatie, een materiaal dat herkend was dankzij de recente publicaties in Mortsel Info.

Het grootste acuut probleem vormt de plaasterisolatie van centrale verwarmingsbuizen. Dit (oud) materiaal in kelders was vaak in slechte toestand zodat er stof uit vrijkomt. Bij 1 op 3 installaties bleek het materiaal niet-hechtgebonden asbest te bevatten.

b. Andere initiatieven:

1. Energiemeters:

Sinds eind september 2003 beschikt de milieuraad over sets van 2 energiemeters. Deze kunnen nog steeds voor een maand uitgeleend worden aan de infobalie van de technische dienst.

12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen

a. Burenraad Agfa-Gevaert:

De burenraad Agfa-Gevaert kwam niet samen in 2013.

b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen:

In de nieuwe milieuvergunning van de luchthaven Deurne is de verplichting opgenomen om een overlegorgaan op te richten met de omwonenden (buurgemeenten + Boechout) dat tweemaal per jaar samenkomt.

In dit overlegcomité is de Mortselse milieuraad ook vertegenwoordigd door Marc Tobback (en Griet Lambert als reserve-vertegenwoordiger).

Op elke vergadering komen volgende punten aan bod:
- Bespreking van het klachtenregister en het gegeven gevolg aan de klachten.
- Bespreking van het overzicht van de uitzonderlijk uitgevoerde nachtvluchten.

In de vergadering van midden het jaar worden de geluidscontouren en analyseresultaten van het geluidsmeetnet besproken.

c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening:

De milieuraad heeft een vertegenwoordiger in de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Jan Desmyter is bij de wedersamenstelling in 2013 opnieuw aangenomen als effectief lid van de GECORO.

d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en Overlegorgaan adviesraden Mortsel:

Het overlegorgaan adviesraden Mortsel bestaat uit vertegenwoordigers van alle adviesraden met het oog op de bespreking van overkoepelende adviezen.

e. Adviesraad Wonen Mortsel:

De stedelijke Adviesraad Wonen Mortsel (AWM) is een advies-, inspraak-, en overlegorgaan dat in november 2007 opgericht werd.
Het heeft volgende doelstellingen:

- op vraag van het stadsbestuur of op eigen initiatief adviezen uitbrengen over het gemeentelijk woonbeleid
- de inspraak van buurtbewoners stimuleren en bevorderen.
- het overleg tussen maatschappijen, verenigingen, bonden en besturen tot stand brengen.

13. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad

Structuur en werking van de milieuraad

In tegenstelling tot andere adviesraden heeft de milieuraad een open structuur. De raad werkt enkel met personen die op vrijwillige wijze deelnemen aan de activiteiten. Dit is óók het geval voor de afgevaardigden van de verschillende doelgroepen.

Buurgemeenten, studiediensten, maar ook leden en deelnemers, reageren positief op deze werkingsstructuur en hebben lovende commentaren over de openheid, de transparantie en de dynamische wijze waarop ingespeeld wordt op de diverse thema's. Ook de acties en initiatieven, de zichtbaarheid op het internet en de externe communicatie dragen bij tot de goede naam van de Mortselse milieuraad.

De open structuur staat mee borg voor de motivatie van de deelnemers en draagt bij tot de onafhankelijkheid van de adviezen. Anderzijds heeft deze samenstelling als nadeel dat de representativiteit van de leden door sommigen in twijfel getrokken wordt.

De milieuraad stelt adviezen op uitgaande van het algemeen belang. De adviezen zijn niet gekleurd door de persoonlijke belangen van individuele leden (de voorzitter en secretaris zien hier op toe) en worden opgesteld met de beschikbare kennis en achtergrond van de (aanwezige) leden.

De vergaderfrequentie van één keer per maand vergt een belangrijke inspanning van leden en bestuur. Het gevoel overheerst dat deze frequentie noodzakelijk is om de stedelijke milieuproblematiek goed, diepgaand en kort op de bal op te volgen. Toch is de milieuraad er meestal in geslaagd de vergaderingen binnen het voorziene tijdsschema van 2 uur af te werken door zo efficiënt mogelijk te vergaderen.

De vergaderingen van de milieuraad staan zoals hierboven gesteld open voor alle burgers. Om de bredere bevolking te bereiken, wordt er intensief gewerkt aan de externe communicatie. Maar deze communicatie volstaat niet om breed belangstellenden te kunnen werven. Het blijkt steeds moeilijker om mensen zich te laten engageren.

Deelnemers en thema's in 2013

Op het vlak van de aanwezigheid van de diverse betrokken maatschappelijke geledingen is en blijft er verbetering mogelijk. Bepaalde verenigingen of instanties hebben immers geen vertegenwoordiging.

De evenwichtige aanwezigheid van (in de milieuraad stemgerechtigde) mannen en vrouwen blijft problemen stellen.

Het aantal belangstellenden voor de vergaderingen is in 2013 licht gegroeid, wat resulteerde in meer effectieve leden. De gemiddelde leeftijd van de leden blijft hoog. Een pasklare oplossing om de milieuraad te verjongen en te verbreden is nog niet gevonden.

Ook het motiveren van de bestaande leden blijft een belangrijk aandachtspunt. De belangrijkste factoren die kunnen leiden tot engagement, zijn aanwezig in de milieuraad: autonomie, competentie en verbondenheid. De essentiële elementen om vrijwilligers dan weer aan boord te houden zijn: waardering, erkenning én tastbare resultaten van het werk.

De Mortselse milieuraad beschikt over een website (http://www.milieuraadmortsel.be), waarop alle informatie die beschikbaar is binnen de milieuraad "à la minute" gepubliceerd wordt.

Interactie met het beleid

De milieuraad moet uiteraard vanuit het beleid ook de kans krijgen om haar rol ten volle te kunnen spelen. In die zin is het uiteraard opportuun de raad vroeg genoeg in het beleidsproces te betrekken. De adviezen van de milieuraad kunnen immers een meerwaarde betekenen voor het stadsbestuur.

De milieuraad streeft er naar een bron te zijn van nieuwe ideeën en expertise aan te bieden over vele dossiers. De milieuraad kan ook als een klankbord en forum dienen voor maatschappelijke discussie over beleidsmaatregelen die in de steigers staan. Onder gecontroleerde omstandigheden kunnen beleidsmaatregelen aan een gemotiveerd publiek voorgelegd worden. Van deze mogelijkheid wordt in de ogen van de leden nog te weinig gebruik gemaakt door het stadsbestuur.

De milieuraad wil zich open en constructief opstellen, en dus niet tegen, maar samen met het beleid. Uitgaande van objectieve en wetenschappelijk onderbouwde gegevens en een realistisch wereldbeeld waarin plaats is voor nuance, gaat de milieuraad actief op zoek naar win-winsituaties. Moeilijke thema's worden niet uit de weg gegaan. Meningsverschillen zijn er dus ongetwijfeld. Het streefdoel is echter consensusadviezen uit te brengen.

Woord van dank

Tot slot willen we alle leden van de milieuraad danken voor hun inzet in 2013, en in het bijzonder de leden en deelnemers die in hun vrije tijd meegewerkt hebben om de verschillende acties vlot te laten verlopen en ze zo tot een goed einde te brengen.

J. Desmyter	M. Tobback
Voorzitter	Secretaris

14. Bijlagen:

a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad

Nr	Datum	Categorie	Memo	Bedrag	Balans
/	31/12/2012		startbedrag		2880,14
67	1/01/2013	Intresten	intresten 2012	2,46	2882,6
1	15/01/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalysen	-106,48	2776,12
2a	28/01/2013	werkingskosten: bureelkosten	nieuwjaarsdrink 2013	-5,05	2771,07
2b	28/01/2013	werkingskosten: bureelkosten	klasseurs	-2,58	2768,49
3	31/01/2013	acties: kippenactie	aankoop kippen klant 8	16,00	2784,49
4a	4/02/2013	werkingskosten: bureelkosten	afdrukken jaarverslag	-52,20	2732,29
4b	4/02/2013	acties: behaagactie	betaling knotwilgpoten	45,00	2777,29
5	15/02/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalysen	54,00	2831,29
6	18/02/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 7	16,00	2847,29
7	19/02/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 19	16,00	2863,29
8	20/02/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 7	16,00	2879,29
9	26/02/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 2	16,00	2895,29
10	28/02/2013	Acties: asbest (analysen)	aankoop omslagen asbest	-34,75	2860,54
11	6/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 10	16,00	2876,54
12	7/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 18	48,00	2924,54
13	8/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 20	32,00	2956,54
14	11/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 17	24,00	2980,54
15a	12/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 15	32,00	3012,54
15a	12/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 12	40,00	3052,54
15a	12/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 23	16,00	3068,54
16a	13/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 11	16,00	3084,54
16b	15/02/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalysen	81,00	3165,54
17	14/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 6	16,00	3181,54
18	15/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 16	24,00	3205,54
19	18/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 6	8,00	3213,54
20	19/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 13	16,00	3229,54
21	21/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 22	16,00	3245,54
22	22/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 14	16,00	3261,54
23a	26/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 4	16,00	3277,54
23b	26/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 24	32,00	3309,54
24	27/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 1	24,00	3333,54
25	24/03/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 9	16,00	3349,54
26	2/04/2013	Werkingsmiddelen stad	toelage 2013	1203,00	4552,54
27	10/04/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen	16,00	4568,54
28	17/04/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen	16,00	4584,54
29	19/04/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 25	16,00	4600,54
30	22/04/2013	Acties: kippenactie	aankoop graan	-43,50	4557,04
31	2/05/2013	Acties: kippenactie	levering kippen	-568,00	3989,04
32	13/05/2013	Acties: kippenactie	aankoop emmers	-462,70	3526,34
33	14/05/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalysen	27,00	3553,34
34	24/05/2013	Acties: kippenactie	aankoop kippen klant 5	32,00	3585,34
35	27/06/2013	werkingskosten: website	domeinnaam	-26,24	3559,1

36	9/07/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	27,00	3586,1
38	20/08/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	27,00	3613,1
39	26/08/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalysen	-239,58	3373,52
40	29/08/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 1	11,00	3384,52
41	18/09/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 11	42,00	3426,52
42	24/09/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 18	23,00	3449,52
43	26/09/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 19	40,00	3489,52
44	30/09/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 5	80,00	3569,52
45	1/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 13	32,00	3601,52
46a	2/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 9	48,00	3649,52
46b	2/10/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	27,00	3676,52
47	3/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 10	16,00	3692,52
48	4/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 3	15,00	3707,52
49a	7/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 14	17,00	3724,52
49b	7/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 23	32,00	3756,52
50	8/10/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	135,00	3891,52
51	10/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 6	32,00	3923,52
52a	15/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 16	12,00	3935,52
52b	15/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 17	24,00	3959,52
52c	15/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 2	23,00	3982,52
53	16/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 4	28,00	4010,52
54a	18/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 22	23,50	4034,02
54b	18/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 8	32,00	4066,02
55	21/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 7	98,00	4164,02
56	24/10/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 21	41,50	4205,52
57	5/11/2013	Acties: behaagactie	aankoop behaagplanten	-791,00	3414,52
58	6/11/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	27,00	3441,52
59a	7/11/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 24	60,00	3501,52
59b	7/11/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 15	21,00	3522,52
60	13/11/2013	Acties: behaagactie	behaag klant 20	20,00	3542,52
61	15/11/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	54,00	3596,52
62	22/11/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	27,00	3623,52
63	26/11/2013	Acties: asbest (analysen)	asbestanalyse	27,00	3650,52
64a	2/12/2013	Acties: behaagactie	behaag - losse verkoop	4,00	3654,52
64b	2/12/2013	Acties: behaagactie	behaag - terugbetaling klant 23	-32,00	3622,52
64c	2/12/2013	Acties: tankslag	telefoonkosten tankslag	-3,64	3618,88
64d	2/12/2013	Acties: behaagactie	behaagactie-koffiekoeken	-16,00	3602,88
64e	2/12/2013	Acties: behaagactie	behaagactie - koffie	-1,74	3601,14
65b	6/12/2013	Acties: behaagactie	behaag - klant	20,00	3621,14
65a	6/12/2013	Acties: behaagactie	behaag - losse verkoop	9,60	3630,74
/	31/12/2013		eindbedrag		3630,74